

Lääne-Harju Koostöökoogu infoleht

Hea Lugeja!

Sa hoiad käes Lääne-Harju Koostöökoogu kolmandat infolehte sellel aastal. Infolehte ilmutamine on saanud meile juba traditsiooniks, et enne uut taotlusvooru võtta kokku tähtsamad sündmused ja rääkida pisut ka tulevikust. Suvel sai korraldatud Lääne-Harju Koostöökoogu suvised mõttetalgud Nõval, mis osutusid väga huvitavaks ning tegusaks. Juuniku alguses käisid meie piirkonna sädeinimesed motivatsioonireisil Kesk-Eestis, mis osutus osalejate arvates toredaks ja kasulikuks kogemustevahetuseks ning sädeinimeste motivatsioonireisidega me jätkame ka sügis hooajal.

Käesoleva aasta sügis saab olema Lääne-Harju Koostöökogus tihe aeg. Kohe-kohe on avanemas kolmas taotlusvoor, nagu öeldud, me jätkame sädeinimeste motivatsioonireise teistesse Eesti piirkondadesse, lisaks oleme juhtpartnerid Lääne-Harjumaa ja Põhja-Läänemaa ühise turismpiirkonna moodustamisel ning turundamisel, kuhu täna kuulub 9 omavalitsust. Valmimas on täiendatud LHKK strateegiadokument aastateks 2011-2013, kuhu on integreeritud ka Keila vald. Samuti osaleme Harjumaa Kodukandi poolt juhitud projektis "Lääne-Harjumaa toimiv koostöövõrgustik", mis on suunatud kohalike volikogude ja kodanikuühiskonna ühendamiseks ning parema koostöö tagamiseks. Antud infolehes leiavad kajastust veel mitmed toredad tegemised ja toimetamised meie tegevuspiirkonnas.

Uus taotlusvoor avaneb juba 22.september ning on avatud kuni 01.oktoober. Selleks, et me oleksime paremini valmistunud ning taotlused sisukamad, korraldame **04. septembril Laiste Garniitvillas Infopäeva**, kus tuleb jutuks uus Leader-määrus ning sellega kaasnevad muudatused taotlejatele, PRIA poolsed esindajad valgustavad meid nii taotluste esitamisel peamistest vigadest, kui ka sellest, kuidas olla ettevalmistatud kui PRIA inspektor soovib külastada ning kontrollida näiteks teostatud investeeringut või antud organisatsiooni raamatupidamist. Lisaks korraldame praktilise



projektipõhise raamatupidamise kiirkursuse, et aidata meie taotlejatel paremini toime tulla investeeringute arvele võtmisega ning ürituste kajastamisega enda raamatupidamises.

Selleks, et meie piirkonnas oleks tegusust ja lennukaid mõtteid ning nende teostajaid, oleme loonud **sädeinimeste motivatsiooniprogrammi**. Eelmisest reisist Kesk-Eestisse võttis osa 21 tegusat särasilmset sädeinimest. Üheskoos käidi vaatamas Järva-Jaani vanatehnika muuseumi ning sõideti tangiga, külastati tegusaid Prandi Külaseltsi naisi ning uudistati nende seltsimaja ning peopaika. Peatus tehti Päinurme ajaloomuuseumis, mis lummas kõiki osalejaid muuseumipidaja tarmukuse ning teadmiste hulgaga, mis oli väga meeldiv üllatus nii noore inimese kohta. Tegemist oli nimelt gümnaasiumis käiva noormehega, kes ise pidas seda muuseumi, kogus eksponaate, meisterdas väljapanekud ning vestis külastajatele mahlakaid lugusid. Lisaks külastati veel





Sädeinimesed reisiril

erinevaid külaseltsi ja kohtuti paljude toreda-
te inimestega.

Järgmised sädeinimeste motivatsioonireisid saavad toimuma Kirde-Eestisse 15-16. oktoobril ja Lõuna-Eestisse 19-20. novembril. Meile on teada juba suur hulk säravaid sädeinimesi Kernu, Padise, Vasalemma ja Nissi vallast. Samas pole seni meile teada sädeinimesed Keila vallast, kelle esitamist me ootama koos põhjendusega e-posti aadressil info@vomentaga.ee. Teistest piirkondadest võib ka jätkuvalt esitada uusi säravaid isikuid, et ka nemad saaksid olla kaasatud meie vahvasse programmi.

Muutustest projekti- taotluste esitamisel ja aruandlusest

Kiiresti on möödunud 2009 ja peagi ka 2010 taotlusaasta ning kohe on kuues kord, mil taotlusvooru avame. Vahva, et on neid organisatsioone, kes on meile igas voorus oma ideed taotluseks vorminud. Kuid seda enam teeb rõõmu, et alati on lisandunud mõni uus taotleja.

Uutele taotlejatele on suur palve tulla varakult konsultatsioonile, sest paljudest dokumentidest koosnev projekt on vaja korralikult vormistada. Kahju, kui hea idee ei saa vajalikult toetuspunkte kiirustades tekkinud vigade tõttu.

Selles taotlusvoorus on mitu head uudist mit-

Lääne-Harju Koostöökoogu on üheskoos Läänemaa Arenduskeskusega vedamas **Lääne-Harjumaad ning Põhja-Läänemaa ühendavat projekti, mille eesmärgiks on luua piirkonda ühendav identiteet, tunnuslause ning seda organiseeritult turundada.** Selle projekti esimeses etapis toimub kaks ringsõitu: esimene neist toimub **15. septembril, mille raames uudistatakse Põhja-Läänemaa** vaatamisväärsusi. **Lääne-Harjumaad ringreis toimub 23. septembril** – ringreisile on kaasa oodatud turismivaldkonna ettevõtjad ja mittetulundusühendused, kes hetkel juba tegutsevad või soovivad hakata tegutsema antud valdkonnas. Peale ringreise korraldatakse veel kaks seminari, et tuua esile antud piirkonna võimalused ja kaardistada valmisolek külaliste teenendamiseks, samuti pöörata tähelepanu kitsaskohtadele, mis vajaksid parendamist.

Peatse kohtumiseni,

Lilian Saage
Lääne-Harju Koostöökoogu
Juhatuse esimees

tetulundusühingutele. Seltsitegevuse programmis on varasemates taotlusvoorudes olnud vajalik 20 % omaosalus. Avanevas voorus on toetussumma 90% kogu kuludest. Samuti võivad MTÜd taodelda raha organisatsiooni halduses oleva ajaloolise hoonte parendamiseks meetme: Kohaliku külastuskeskkonna arendamine raames.

Alates sügisest, peale Leader määruse muudatuste vastuvõtmist, vaatab Lääne-Harju Koostöökoogu läbi projektide aruanded, mis varem oli vaja viia Põhja Harju büroosse. Loodame, et mitmekordne läbivaatamine kiirendab väljamakseid Tartus, sest suuremad vead saavad parandatud juba meie kontoris. Kindlasti täpsustame uue korra peale muudatusi.

Seni läbivaadatud aruannetest selgub, et täpsust jääb puudu kuluarvete vormistamisel.

Raamatupidamise reeglite järgi on arvel kajas-

tuvatel artiklidel ühik ja ühiku hind. Kindlasti täpsustada arve kirjelduses tegevuse toimumise aeg ja koht, kui on tegemist eelarvelise üritusega.

Kui on varem esitatud Priasse hinnapakumine taotluse juurde, siis arve peab vastama hinnapakumisel näidatule nii koguselt kui hinnalt. Iga muutus tuleb põhjendada ja selgitada. Võib öelda, et seni on mõistlikud selgitused alati arvesse võetud. Eelarve vähenemisel vähendab Pria proportsionaalselt ka toetuse summat. Selline muutus nõuab Pria käskkirja, mis aga omakorda pikendab väljamakseks kuluvat aega.

Kõik sujub plaanipäraselt, kui tegevused, millele raha küsitakse, põhjalikult läbi mõeldakse. Priaga suheldes veelkord -TÄPSUS eelkõige.

Ja uskuge kui hea tunne on, kui saab projekti lõppenuks lugeda, meenutades sealjuures üht toredat läbiviitud rahvarohket üritust või imetledes aknast korrastatud koduümbrust.

Edu taotlemisel!

Marje Suharov

Käib töö ja vile koos

2.-3. juulil toimus Läänemaal, Nõva villas Lääne-Harju Koostöökogu suveseminar. Ilus suvine nädalalõpp tõi Lääne-Harjumaa tuleviku kaasa mõtlema koostöökogu liikmeid ja teisi asjahuvilisi kõigist viiest vallast, kohal olid nii ettevõtjad, mittetulundusühingud kui omavalitsuste esindajal.



Nõva Villa mõttetalgud

Suveseminariga päevane osa oli sisustatud asjalikult – päev algas liikmete üldkoosolekuga ning siis asuti ühiselt strateegia uuendamise teemal aru pidama. Lääne-Harju Koostöökogu strateegia ülevaatamisel Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse korraldamisel on kaks peamist eesmärki – üle vaadata kehtiva strateegia sihid ja suunad ja ühiselt juba kogutud kogemuste varal otsustada, kas on vaja midagi muuta ja täiendada, teine eesmärk on strateegias arvestada ka

2009. aastal koostöökoguga liitunud Keila vallaga. Suveseminaril võeti arutlusele alla, mis-suguseid tegevusi peaksime tulevikus toetama – kas senitoetatud tegevustest piisab, või tuleb ühtteist muuta ja täiendada. Mõttetöö toimus kolmes rühmas – eraldi arutelud olid kohaliku infrastruktuuri, ühistevõtmise ning kohalike teenuste teemadel. Rühmatööde tulemused näitasid, et üldiselt oleme senise strateegiaga ja selles ettenähtud tegevustega õigel teel, kuid ühine mõttetöö tõi ka tarvilikke täiendusi. Nii näiteks peeti oluliseks, et LEADER meetmest saaks edaspidi abi kiire ja korraliku internetiühenduse tagamiseks küladele ning rõhutati, et toetust ja tunnustust väärivad kõik ettevõtjad, kelle tegevus tegevuspiirkonna majandust turgutab – olgu siis tegu turismitalu, autoremonditöökoja või konsultatsiooniettevõttega. Jätkuvalt peame oluliseks mittetulundustegevust – seda nii sotsiaalteenuste osutamiseks, kultuuriürituste korraldamiseks ning kogukondade tugevaks muutmiseks. Lääne-Harju Koostöökogu tahab ühistevõtmise ja kohalike teenuste arendamise kaasa aidata sellele, et meie piirkonna inimestel oleks hea elada – et oleks tööd, tarvilikke teenuseid ja vahvat meelelahutust.

Just vahva meelelahutusega – mängu, laulu ja tantsuga, jõudis õhtusse ka Nõva suveseminar. Suveseminariga teisel päeval jätkus mõttetöö esimese päeva tulemuste koondamine, analüüsimine ja edasiarendamisega ning keskpäeval lahkusid osalejad oma tööde ja tegemiste juurde.

Kadri Tillemann

Koostöö kodanike- ühenduste ja valla- valitsuse vahel – kas see võiks olla veel parem?

Hea kodanik, külanem, volikogu liige

MTÜ Kodukant Harjumaal koostöös Leader tegevusgruppidega MTÜ Lääne-Harju Koostöökogu ja MTÜ Nelja Valla Kogu käivitas Kodanikuühiskonna Sihtkapitali toel projekti “Lääne-Harjumaal toimiv koostöövõrgustik”.

Projekti eesmärkideks on **edendada kodanikeühenduste koostööd omavahel nii ühe omavalitsuse piires, kui ka laiemalt üle mitme omavalitsuse ning samuti edendada kodanikeühenduste koostööd kohaliku omavalitsuse volikogudega**. Soovime ka, et projekti lõpuks oleksid volikogude liikmed informeeritumad mittetulundusühenduste ja külanemate tegevusest ning kodanikuühiskonnast. Projekti üheks tegevuseks on uurida, kuidas toimib koostöö kohaliku omavalitsuse volikogude ja kogukonna (MTÜ-d, külanemad) vahel ning kuidas kogukond on kaasatud oma piirkonna arengu kavandamisel ja elluviimisel. Tahame uurida ka seda, kas toimib koostöö kogukonna erinevate MTÜ-de ja külanemate ning volikogude vahel ka laiemalt kui ühe omavalitsuse piires.

Uuringus viime läbi küsitluse, kus küsitleme kodanikuühenduse juhatuse liikmeid, külanemaid ja volikogude liikmeid. Uurimispiirkondadeks oleme võtnud vallad rühmiti Leader tegevusgruppide lõikes Tallinna lähivallad MTÜ Nelja Valla Kogus (Saue, Saku, Kiili, Harku) ja ääremaa vallad MTÜ Lääne-Harju Koostöökogus (Keila, Vasalemma, Nissi, Kernu, Padise). Uuringu tulemusel alusel koostatakse koolituskavad ning kummaski tegevusgruppi viiakse läbi 2 koolituspäeva ning projekti lõpuüritus 2011.a. talvel.

Selleks, et uuring tuleks esinduslik ja kirjeldaks võimalikult hästi piirkonnas toimiva koostöö tegelikust ootame kõigilt neilt, kes meilt sügisel küsimustiku saavad tõsisest koostööd küsimustikule vastamisel.

Harju ettevõtlus- ja arenduskeskuse poolt läbi viidud uuringu “Kodanikeühenduste hetke seis ja arenguplaanid Harjumaal” järgi peaks koostööks ka mitmeid eeldusi olema. Uuringus töid kodanikeühenduste esindajad välja järgmisi seisukohti:

- ühendustesse on koondunud oma valdkonnas pädevad inimesed ning liikmeskonna hulgas on palju erinevaid kompetentse
- ühendused ise näevad arengu võimalusest rohkemate aktiivsete kohalike inimeste kaasamist ühenduse tegevustesse
- organisatsioonid näevad oma arenguvõimalusi uute teenuste arendamises ja pakkumises, et kohalikul omavalitsusel oleks võimalus osta teenuseid sisse oma piirkonna kodanikuühendustelt, samas võimaldab suurem sihtrühm Harjumaal pakkuda spetsiifilisi teenuseid paremini, kui mujal Eesti hõredalt asustatud piirkondades
- kuna paljud piirkonnad Harjumaal on pigem Tallinna “magalad”, siis on oluline ka mingit laadi kohalik tegevus, et suurendada inimeste omavahelist suhtlemist ja seeläbi piirkonna turvalisust
- arenguvõimalusi nähakse suuremas koostöös ja kogemuste vahetamises, nii teiste sama piirkonna, kui ka piirkonnast väljapool asuvate organisatsioonidega
- senist koostööd ning organisatsioonide seniseid suhteid kohaliku omavalitsusega hinnatakse heaks
- kodanikeühendustes on ressurss, kes on aktiivne, tegutseb, mõtleb kaasa ning on huvitatud piirkonna arengust.

Kuid uuring tõi välja ka selle, et senine koostöö on olnud pigem kaootiline ning ei ole piisav. Kuigi ollakse huvitatud vastastikusel kogemuste vahetamises, siis ühenduste koostööd teiste ühendustega väljapool oma põhilist tegevuspiirkonda ei toimu. Koostööd tehakse pigem erinevate katus- ja valdkonnapõhiste teiste organisatsioonidega, kui oma

piirkonnas. Koostöö parandamise olulise kohana nähti kohtumisi kohaliku omavalituse ja ühenduste vahel.

Koostööd toetavad nii siseriiklikud kui rahvusvahelised programmid. Kodanikeühenduste omavahelist ning kohanikeühenduste koostööd kohaliku omavalitusega toetavad ka mitmed abiprogrammid, 2010. aasta sügisel avab Kodanikuühiskonna Sihtkapital uue taotlusvooru ning 2011. aastal alguses avaneb taotlejatele ka Šveitsi Vabaühenduste Fond (VÜF), mis on praegu väljatöötamisel.

Šveitsi VÜF'i üldeesmärk on suurendada kodanikuühiskonna panust majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse, kui arengu ja osaluse olulise aspekti arendamisse. Fondi alaeesmärgiks on arendada ja tugevdada kolmanda ja avaliku sektori vahelist koostööd erinevates valdkondades, sh lepinguline delegerimine ja avalike teenuste arendamine kohalikele elanikele tervist soosiva elukeskkonna loomisel. Toetatavate projektide põhisuunaks on avalike teenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi tagamine kodanikeühenduste ja KOV-ide koostöö tulemusena. Kuue taotlusvooru kaudu eraldatakse kodanikeühendustele projektitoetusteks kokku 28 miljonit Eesti krooni aastatel 2011-2015. Täpsem info Kodanikuühiskonna Sihtkapitali kodulehelt <http://www.kysk.ee/?s=464>.

Šveitsi Vabaühenduste Fond on Vabariigi Valitsuse ja Šveitsi Liidunõukogu vahelise Eesti-Šveitsi koostööprogrammi raames käivitav toetuskeem, mida juhib ja viib ellu SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital (KÜSK) koostöös Siseministeeriumi ja Rahandusministeeriumiga.

Toetust koostööks saab ka läbi Leader tegevusgruppide taotledes. Näiteks vastavalt MTÜ Lääne-Harju koostöökoogu tegevuspiirkonna strateegiale on piirkonna kolmest alaprioriteedist kaks suunatud koostööle ja teenuste osutamisele: ühisstegevuse ja koostöö arendamine (meede: seltsitegevuse arendamine) ning kohalike teenuste arendamine (meetmed: kohalike teenuste arendamine sh kogukonnateenuste arendamine ja investeringuprojektide ettevalmistamine). MTÜ Nelja Valla kogu projektides on ka oluline aspekt

erinevate osapoolte koostööl ühiste parimate lahenduste leidmiseks.

Täpsemat informatsiooni sügisel avanevate taotlusvoorude ja kõige muu kohta saab tegevusgruppide kodulehtedelt:

- MTÜ Lääne-Harju Koostöökoogu www.vomentaga.ee
- MTÜ Nelja Valla Kogu www.4kogu.ee

Leader on Euroopa Liidu algatusprogramm, mis on suunatud maapiirkondade konkurentsivõime tugevdamisele. Programmi ülesehitust iseloomustab tähelepanu kohalike inimeste potentsiaalile, piirkonna vajaduste arvestamisele ja erinevate osapoolte kaasamisele.

Helen Haab

MTÜ Kodukant Harjumaa juhatuse liige

ELLAMAA küla - 2009/2010 Nissi valla parim!

Nissi valla külade ja alevikevahelised spordivõistlused on läbi. Lõppvõistlusele Tuksi spordibaasi kogunes ligi sada spordi- ja mänguhuvilist, kes võtsid mõõduplaanitud teatevõistluses, nooleviskes ja kõiveos (-tõukes), aga ka plaanivälistes kala vanuse arvamise viktoriinis, lullilöömises ja välisaalihokis. Võistkondi kogunes 5: Ellamaa, Ürjaste, Lehetu, Nissi kool ja Tabara küla. Võistlussarja alguses sai kokku lepitud, et võistluste lõpus võetakse igal võistkonnal lõpptulemusest maha kõige nõrgem tulemus. Kuna Turba aleviku Džinnid ei jõudnud lõppvõistlusele, siis tasus Lehetu küla visadus kõikidest aladest osa võtta ära ning nad said kolmanda koha. Teise koha pälvis Ürjaste küla ning esikoha saavutas Ellamaa küla. Läbi kogu võistlussarja oli võistlejaid kokku 203, kõige enam Ellamaa külast (42), mis oli ka üks projekti eesmärke, - võimalikult palju ja erinevas vanuses inimesi kaasata erinevatele aladele.



2. Koha saanud Ürjaste küla

Lõppvõistlusel koguti tagasisidet, et saada ülevaade 2009/2010 kestnud võistlustesarja kohta. Valimiks valiti igast võistkonnast kaks esindajat ehk 10 vastajat.

Küsimustikul esitati 4 küsimust, millele sai vastata EI OLE RAHUL, OLEN RAHUL, HEA, VÄGA HEA, ning viienda küsimusega paluti ettepanekuid samalaladse projekti paremaks õnnestumiseks.

Kokkuvõttes olid osalejad korralduse ja võistluskohtade valikuga rahul ning eesmärk oli osalejate meelest projektil väga hea, kuid ka-



Ellamaa küla

heks suureks miinuseks tagasisidelehtedel kajas, et projekti edukust takistab korralduslik pool - puudulikud reeglid ja vähe infot. Paremaks toimimiseks peaks enne ürituse toimumist rohkem infot külladesse laiali jagama.

Ettepanekutena toodi välja, et enne uue projekti kokkupanekut võiks toimuda ümarlaud, et kaasata ideede värskendamiseks ja organiseerimise hõlbustamiseks inimesi.

Võistlusalade valikut peeti heaks, kuid, et muuta võistlussarja populaarsemaks tuleb lisada vähemlevinud, uudseid alasid, mida muidu võib-olla ei prooviks. Peale peakohtuniku võiks olla lisaks paar kohtuniku erinevatest piirkondadest ja kohtunikud ei osale võistlustel. Osalejad võiks olla vaid külad ja alevikud, välistada koolid, - oma elupaik ja esindusvõistkond identifitseerida.

Mitmetag tagasisidelehel kindel soov – **projekt peab jätkuma!**

Sel nädalavahetusel oli kindalt parim koht olla Noarootsis, Tuksi spordibaasis. Mõnus tuul ei lasknud meil palavuse käes kõrbed ja spontaanne ühine ujumasõit Roosta randa oli kui täpp i peal. Kahte põnevat päeva aitas läbi viia ja meeolelu ülal hoida Ellamaa rahvamaja kunagine näitejuht Peep Raun, kellele tuli appi meeolelukas bänd “Mehed ei nuta!”.

Aitäh kõigile võistlejatele, kaasaelajatele, toetajatele, kriitikutele ja pöidlahoidjatele. Ilma kõigi teieta ei oleks ükski neist aladest läbi võistlussarja toimunud. Kogume ennast ja hakkame mõtlema ümarlaur peale.

Miina Frank

Lõikuskuu kirbuturg

14.augustil toimus Turbas jaamaesisel platsil juba kolmas "Lõikuskuu kirbuturg". Hommik algas vist enamuse naiseltsi naiste jaoks ehmatusena, sest taevas oli ähvardavalt tume. Õnneks oli seekord ilmataat meie poolt, päev tuli soe ja päikeseline.



Kirbuturu noored kauplejad

Kirbuturule tuli inimesi lähemalt ja kaugemalt. Mõni külastaja ei pidanud paljaks teel Tallinnast Haapsallu ka meie juurest läbi astuda. Kauplema oli tulnud väga erinevate asjadega - hanepoegadest koerakuudini, sekka raamatuid, klaasvitraaže ja palju muud. Lapsed olid kodus küpsetanud saiakesi ja vahvleid. Ain Karutoom keetis maitsva boršisupi. Kaido Katalsepp tõi müüki huvitava margiseeria, millel kujutatud erinevaid Nissi vallale olulisi objekte ja tegijaid nii minevikust kui tänapäevast.



Kirbuturg Turbas

Nagu alati oli suur tunglemine õnneloosi laua juures. Selleaastasel kirbuturul oli õnneloosi

auhindade hulgas üks ese ka iga müüja poolt. Siinkohal aitäh kõigile, kes õnneloosi oma panuse andsid.

Leader programmi toel sisustas Naisselts sel aastal ka päeva teise poole. Jalakeerutuseks ja ka niisama nautimiseks laulis kõigile kohalolijaile Mait Maltis koos poja Mikkoga.

Laulusalm ütleb küll: "Jah ilma naisteta on kurb maailm...", aga Nissi Naisseltsi naised ei saa läbi meesteta. SUUR AITÄH, Tarvo Jõeste, Peedo Kessel, Ain Karutoom, Raik Kuusemets ja Argo Reinboom.



Nissi Naisselts ja toetajaskond

Nissi Naisselts tänab kõiki Kirbuturust osavõtjaid, kohtume kindlasti juba järgmisel aastal. Seniks soovime kõigile kaunist suve jätku.

Naisseltsi nimel

Anu Parts

PS! Naisseltsi järgmine üritus vestlussarjast "Tunne koduvalla inimesi" juba oktoobris. Jälgi reklaami!

KUI SEDA METSA EES EI OLEKS.....

Üks osa Madise külast Harjumaal Padise vallas, asub imekauni vana järsu merekalda peal. Otse järsaku servale jääb väike hubane kirik, mis on ainuke pühakoda Eestimaal, kust saab avatud esikse kaudu vaadata altari juurest otse merele. Aastatega aga on mereäärsetele maadele kasvanud mets, nii et seda kaunist vaatepilti kahjuks enam nautida ei saa.....! KUI SEDA METSA AINULT EES EI OLEKS!?

2009.aasta veebruaris kogunes Madise külarahvas, 34 inimest, et luua MTÜ Madise Külaselts ja hakata natukenegi nihutama seda "metsa" nii reaalselt kui oma meeles ja mõtetes! Oli ju 50 aastat nõukogude aega inimeste mõttemaailma nii palju muutnud, et tundus nagu oleks meie tunded/mõtted samuti metsa kasvanud! Inimesed olid kodudes/taludes, no kitsesid omaette ja naaber ei tundnud naabrit. 2. märtsil 2009 oli selts loodud ja vastvalitud juhatus asus tegutsema täis entusiasmi. Mida siis korraldati:

1. 1. mail osaleti Minu Eesti mõttetalgutel "Teeme ära". Kogunesime Harju Madise kiriku pastoraati ja osa võttis 41 inimest. Tulijaid oli ka naaberküladest ja loomulikult arutasime asju, mis eriti puudutasid meie kodukohta.
2. 16. mail korraldasime uued talgud. Nüüd juba puhastasime vana kirikumõisa vare-



Jaanituli Harju-Madisel

med ja selle ümber olevat maa-ala, millest külarahvas ja kiriku koguduse rahavas loodab tulevikus välja kujundada kaunist parki.

3. 23. juunil aga toimus üle mitmete aastate külarahva enda korraldatud Jaanituli. Ot-siti üles inimesed, kes oskasid pilli mängida – ja pidu võis alata! Kestis kuni päike-setõusuni. Oli ju tore koos olla üle mitmete aastate – kes uuendas vana tutvust, kes tutvus vanade külaelanikega.
4. 2. juulil tähistasime heinamaarjapäeva, tehti maarjatuld ja tulevikuplaane.
5. Oktoobris, lõikuspüha aegu, kogunesime üldkoosolekuks, et teha kokkuvõtteid esimesest tegutsemisaastast ja leiti, et kõige tähtsam on korda läinud - inimesed kogunevad ühistegevuseks, tunnevad üksteist ja suhtlevad. On tekkimas oma kogukonna tunne!

Sattusin lugema alles hiljuti vana ajalehte Lääne - Harjumaal Eesti Sõnumid 24.oktoober 1994, seal artikkel meie küla kohta pealkirjaga "Imeilus kolgas Madise – viinajoojate ja kellalööjate küla". Tsiteerin "/.../inimesi kohtab Madise vahel vähe. Pigem jookseb vastu mõni koer või kass, tõmbab enesele tähelepanu hobune või rohuuusti mugiv lehm/.../" Ainult 16 aastat on möödas ja kõik on tundmatuseni muutunud! Isegi kassid ei jookse enam mööda küla, vaid püsivad koduhoovides! Ei ole seda porist teed Madiselt Padisele. Uusi elanikke on tulnud palju, kes kõik rohkem linna- kui maa-rahavas. Eks tõmbab see suurlinna lähedus ja muidugi meri.

Suur rõõm, et on olemas Lääne Harju Koostöö-kogu, mille kaudu on võimalik taotleda rahalisi vahendeid selleks, et liita küla kogukonda, korrastada ja ehitada küla keskusi. Ka Madise rahvas on saanud osa Leader programmi toetusest:

1. Keraamikakoolitus Kuppari talus 2010. aastal. Koolitus kestis kokku 7 päeva ja osavõtjaid oli kokku 13. Inimesi kogunes ka naabervaldadest. Koolitus oli jagatud kolme ossa, kolme kuu peale (veebruar, märts ja aprill). Koolituse lõpus toimub ekskursioon Tallinna erinevatesse keraamikute ateljeedesse. Tänu Leader



Eddi Leedi keraamikakoolitusel valminud tööd

programmile on olemas Kuppari talu perenaisel Kristina Kadanikul põletusahi ja külarahval võimalik oma kunsti huvi rahuldada ka edaspidi.

2. Jaanipäeva tähistamine 22.juunil. Leaderi programmi toetusel oli võimalik kutsuda esinejad väljastpoolt. Vanu Eesti tantse õpetas ansambel Ürgleigarid ja tantsuansambel The Best Wei mängis pea hommikutundideni. Rahvast oli väikese Madise küla kohta väga palju, ca 120 inimest, kes tule äärest läbi astus ja jalga keerutada sai.
3. Leader programm toetas Madise kiriku koguduse taotlust pargi projekti tellimiseks ja koostöös külaseltsiga loodame peatselt nende töödega edasi minna.

Madise külaselts ja Madise kiriku kogudus on leidnud üksmeelselt, et endisest Koidula kolhoosiaegsest kombainikuuride asukohast tuleb kujundada kaunis park. Seda enam, et maa-alal asuvad meie talurahavakoolide raja- ja Bengt Gottfried Forseliuse sünnikodu varemed. Säilinud on veel kaev ja pargis on väike tiik, mille keskel asub saareke, sellest loodame kujundada vabaõhulava. Ja loomulikult hoida ning säilitada kirikumõisa varemed.

Ajalugu on see, mis kujundab ka meie tänase päeva! Meie tänased tegemised on aga homme juba ajalugu! LOOME JA HOIAME SEDA SIIS VÄÄRIKALT!

KUI VAID SEDA METSA EES EI OLEKS.....!?!
Katsume siis koos Leader programmi abiga sellest võsast lahti saada, nii oma meeles, külas kui põllul! Kus aga metsa raiutakse, seal laastud lendavad!

Jõudu kõigile, kes metsa raiuvad! Ja las laastud lendavad, see käib asja juurde, küll see võsagi lõpuks taandub!!

Erika Kaljusaar

Madise külaseltsist

Augustis 2010

LaitseRallyPark

LaitseRallyParkist on tänaseks saanud omanäoline kooslus aktiivsest meelelahutusest, ralli- ja motosportidist ning sellega kaasnevast adrenaliinist!

Veel arendamisjärgus, teemapargi ehitamist alustati aastal 2005, kuid juba praegu ehedaid ja ainulaadseid elamusi pakkuv LaitseRallyPark on mõeldud nii sõpruskondadele, firmadele, perekondadele, rallisporti huvilistele kui ka loomulikult oma ala professionaalidele!



LaitseRallyPark

28 hektaril laiuv teemapark hõlmab endas mitmeid auto-motospordi rajatisi ja hooneid, sealhulgas on tänaseks valminud 2300 meetri pikkune rallikrossi paarisrada, 1450 meetri pikkune motokrossirada ning 230 meetri pikkune automodellismi offroad rada. Igäüks võib tulla ja proovida sõitu ehtsa ralliautoga, pidada maha võistlusduell sõpradega või kogeda sõitu professionaalse rallipiloodi kõrval metsa kiiruskatsel, veeta siin päeva või terve nädalavahetuse.

Lisaks tehnikasporti harrastustele on loodud võimalused koosolekute ja seminaride korraldamiseks – valminud on 2 seminariruumi ja õppeklass, lisaks kohvikuruum, kus igal pargikülastajal hea aega veeta. Vabamas meeleolus aja veetmiseks on kaks saunaga puhkemaja, mida samuti koosviibimisteks välja rendime. Juba kolmas aasta töötab autoremonditöökoda ning pesula, kus hooldame ralliautosid ja teenindame tavaklienti tänasõidukeid. Avatud on vanauto ekspositsioon, kus vanim eksponaat on aastast 1920, kusjuures kõik autod on täiesti sõidukorras.

Kogu kompleksi välajehitamisel on olnud meile suureks abika EAS ja PRIA. Esmakordselt 2006 aastal EAS-i poolt turismimeetmest eraldatud üle 3.1 milj krooni olid abiks nii materiaalselt kui psühholoogiliselt. Toetuse saamine tähendas meile ka seda, et oleme oma mõtetes õigel teel.

Kui kõik läheb plaanide kohaselt, siis veel sel aastal saame taaskord tänu EAS-i toetavale õlale alustada suursuguse, lastele suunatud projekti teostamisega, sest eeltaotlus NoorteRallyPargi rajamiseks sai positiivse vastuse. Nimelt, hakkab LaitseRallyPark veel sel sügisel peale kõigile lastele ja samuti peredele suunatud liikluslinnaku ja kardiraja ehitamisega. Mängudemaja ja rajad peaksid valmima järgmise aastanumbri sees ning sisaldab see erineva teekattega radasid sõitmiseks ATV-de, bagide, elektriautode, kartide jms. põneva liiklusvahendiga. Mängudemajja on planeeritud erinevad temaatilised mängutoad, sõidu simulaatorid ja liikluskoolituse klass.



Võidusõit LaitseRallyPargis

Viimasel kahel aastal, mil LaitseRallyPark liitus MTÜ Lääne-Harju Koostöökoguga, oleme läbi Leader meetme eurotoetust taodelnud ka PRIA-st. Kuigi nendest fondidest jagatavad summad ei ole väga suured on nad väga tõhusaks abiks väiksemate ürituste ja investeeringute teostamiseks. Viimasena valmis selle aasta juunikuus Leader meetmest saadud toetusrahadega LaitseRallyPargi jäätmekogumise punkt. Varasematel aegadel on tänu toetusrahadele osaletud erinevatel messidel nii Eestis kui ka Soomes, uuendatud on LaitseRallyPargi koduleht ning korraldatud heakorralguid. Kui kõik läheb planeeritult ja ka PRIA kinnitab MTÜ Lääne-Harju Koostöökogu hindamiskomisjoni otsused, siis peaks lähiajal LaitseRallyPark eurorahade abiga lõpetama Tallinn- Haapsalu

maantee äärse turva ning visuaaltökke ehitustööd, remonditud peaks saama üks väga uni-kaalne vanasõiduk aastast 1927. Laste ja noorte teema juurde tagasi tulla on põhjust ka Leader meetmega seoses, sest eurorahade abiga korraldasime suvel lastekaitsepäevale pühendatud laste tehnika päeva ning kavas on korralda veel sel aastal nädalajane laste tehnikalaager 20 lapsele.

Loodame, et ühistöös on LaitseRallyPargist saamas üle Eesti ja usutavasti ka rahvusva-

helisel tasandil juba lähitulevikus üks värvi-kamaid vabaaja ja tehnikaspordi keskusi nii auto-motospordi sportlaste hulgas kui niisama tehnika huvilistele sealhulgas ka lastele ja noortele, kompleks aga tervikuna arvestatavaks ja konkurentsivõimeliseks teemapargiks ning silmapaistvaks turismiobjektiks.

Koostas

Üllar Suvemaa

Vasalemma Põhikooli õppereis Austriasse

Kui eksamid olid läbi ja põhikooli lõputunnistus käes, ei suudetud ära oodata, millal lõpuks reisile saab. Mis sest, et kool läbi sai, õppimisest reisil nüüd küll puudu ei jäänud.



Õppereisi eesmärgiks oli tutvuda giidide tööga Austrias, luua sõprussuhted sealse kooliga ning praktiseerida keeleoskust. Huvitavoli jälgida professionaalsegiiditööd: suhtlusmaneeri, infoesitamist ja muud ning võrrelda seda enda ekskursioonide läbiviimisega "Unustatud mõisad" projektis. Uus ja veidike harjumatu oli Schönbrunn'i lossis olev audiogiidi süsteem. Üks meeldejäävamaid osasid kogu käigu juures, oli arvatavasti tutvumine Viini ja Praha ning sealse vanalinna arhitektuuriga. Prahas viis ekskursiooni läbi kohalik giid, kes Eesti fännina tegi tutvustuse eesti keeles, mis



oma põhjalikkuses hämmastas meid kõiki. Samuti oli märkimisväärne Punkva koobaste külastus Tšehhis. Maa-alune paadisõit jääb kindlasti kõigile veel pikaks ajaks meelde. Saime tutvuda ka sealt leiduvate kivimitega. Enamik kui just mitte kõik, said korralikult praktiseerida ka oma inglise keelt, mis ainult kasuks tuleb. Nii mõnelgi tekkis suurem huvi teiste Euroopa kultuuride ning keelte vastu. Informatsiooni ja motivatsiooni, mida me reisilt saime, oli päris palju, kuid igaüks ise otsustab, mida ta sellega peale hakkab. Mööda külge see igatahes alla ei jookse.

Osaleja Liis Neštšadim

Ootame heakorraprojekte!

Eelmises infolehes kutsusime korteriühistuid taotlema raha heakorra ja haljastusprojektide elluviimiseks. Taotluse esitas Laitse 10 KÜ, kes koos Laitse Külarahva MTÜga, soovivad talgupäevaga korrastada majadevahelised teed ja muruplatsid, remontida mänguväljakud.



Talgud Ellamaa korteriühistus

Veel üks tore projekt sündis koostöös Laitse Lossiga, kelle eestvedamisel saab terve Laitse küla omanäolised prügimajad. Väga hea algatus, mis projekti edukal käivitumisel võiks laieneda ka teistesse küladesse. Hea on tõdeda, et on ka lõplikult valminud haljastusprojektid Leaderi rahastusel, kuhu võib igaüks ise pilgu peale heita. Heakorrrastatud on Puuna Öömaja ümbrus, puhastatud on MTÜ Vintse Rannaküla ettevõtmisel paadisadam Tõnise kinnistul. Mööda sõites saate pilgu peale heita heakorrrastatud Kõmmaste Külakeskuse spordiväljakule. Korteriühistute esindajaid kutsume vaatama valminud Ellamaa 184 KÜ haljastusprojekti, kus Leader rahadega korrastati majaesine kõnnitee ning osteti jalgrattahoidjad, prügikastid ja lillekastid. Kindlasti said majaanikud koos veedetud

talgupäevaga lähedasemaks ja oma kodust hoolivamaks.

Korteriühistute taotlemisest täpsemalt saate veelkord lugeda eelmisest infolehest.

www.vomentaga.ee -dokumendid-infoleht 2-10

Marje Suharov

Infopäev 04. septembril Laitse Graniitvillas

Ajakava

09.30 - Hommikusöök ja kohv

10.00 - Lääne-Harju Koostöökoogu üldkoosolek (osalemine vaid LHKK liikmetele)

11.45 - kohvipaus

12.00 - Päevakajalised uudised LHKK tegemistest

- Vastuvõetud uue Leader-määruse muudatused, oluline info taotlejatele
- Taotlejate suuremad vead PRIA silmade läbi - Maie Paltsep
- PRIA kontroll taotlejatele - mida tullakse vaatama - Tiia Soomer

13.45 - Lõuna

14.30-17.00 - Projektipõhise raamatupidamise kiirkursus - praktilised näpunäited - Marianne Rosenfeld

 Lääne-Harju Koostöökoogu



Kontakt:

koduleht: www.vomentaga.ee

Tegevjuht: Lilian Saage, tel 524 5425

Koordinaator: Marje Suharov, tel 5330 4037

e-mail: info@vomentaga.ee